

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 02 · 2019

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

НА ТРЕТИ МАРТ НИ ГОСТУВА
ТЕОДОСИЙ СПАСОВ
MÁRCIUS 3-ÁN VENDÉGÜNK VOLT
TEODOSZIJ SZPASZOV

3 март – Ден на освобождението • Március 3. – A felszabadulás napja •

Тържествено честване на Трифоновден • Ünnepi megemlékezés Szent Trifon vértanúról

Празникът на Адам и Ева в театър „Йозеф Атила“ • Ádámok és Évák ünnepe – a József Attila Színházban

ТРЕТИ МАРТ – ДЕН НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО

На 3 март 1878 г. съдбата на българския народ претърпява огромен обрат. По силата на сключения в Сан Стефано руско-турски мирен договор България се освобождава от 500-годишно османско владичество. Оттогава са изминали 141 години, а що се отнася до българите в Унгария, то те честват деня на освобождението от самото начало. Тази година, заради ремонта на Българския културен дом, хората се събраха във Филмотечно кино „Урания“.

Тази година младежите очакваха гостите на прага на Филмотечно кино „Урания“ и ги закичваха с мартеници по повод първа пролет. Празненството започна с внасяне на знамето на Дружеството на българите в Унгария под съпровода на песента „Край Босфора шум се вдига“. Българският химн прозвуча в изпълнение

на Моника Кермес, след което Аннамария Бучи изпя унгарския химн, и двата в съпровод на цигуларя Атила Шимон. Тържественото откриване завърши като цялата зала изпя „Многая лета“ заедно с ахимандрит Атанасий. ♦ Приветствието на г-жа Марияна Николова, заместник министър-председател по икономи-

ческата и демографската политика на Република България, бе прочетено от Габриела Хаг-жикостова, след което реч произнесе г-жа Уляна Богданска, извънреден и пълномощен посланик на Република България в Унгария. От страна на гържавния секретариат, отговарящ за връзките с църковните и етническите общности към Службата на министерския съвет, присъстващите бяха приветствани от заместник гържавния секретар Золтан Фюреш, след което Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, сподели свои мисли с публиката. ♦ „Честването на Освобождението е един от най-важните празници, който свързваме със стремението ни за свобода, самоувереността и идентичността на българския народ. Всеизвестен факт е, че българската общност в Унгария винаги е празнувала Трети март, дори във времена, когато в България, по времето на комунизма, това беше забранено. Надяваме се, че догодина отново ще се съберем на „родна земя“, в Българския културен дом, защото Денят на освобождението е празник на обновлението и на новото начало. А с настъпването на пролетта ние начертаваме нови планове и, продължавайки делото на нашите предци, се движим напред.“ – каза г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление. ♦ На празненството бе връчена наградата „Трети март“, основана от Българското републиканско самоуправление. Отличието се присъжда на членове на общността, допринесли за опазването и обогатяването на културата и идентичността на българите в Унгария. Тази година с наградата бяха удостоени Георги Димитров Иринков и Славчо

Костагинов Коркудов. ♦ Данчо Мусев изтъкна: „Дружеството на българите в Унгария тази година навършва 105 години от създаването си, затова взехме решение да присъдим наградата на двама от председателите на Дружеството: бай Славчо и бай Дюри. Признанието показва, че силата на българите в Унгария се крие именно в това – винаги да помним и пазим стореното от нашите предци, защото сме съхранили уважението си към тях и с това помагаме и на младите в общността. Тази вяра ни води в работата ни ден след ден. Ето защо изборът ни сега падна върху тези две прекрасни личности.“ ♦ **Георги Димитров Иринков** е роден през 1934 г. в Будапеща, но в детските си години се връща в България, живее и учи в Поликраище. След завършване на гимназия следва в Юридическия факултет на Софийския университет. 1966 година е важна за него – дипломира се, жени се и се връща да живее окончателно в Унгария. Тук работи в Държавното предприятие по геодезия, а по-късно става представител на Български авиолинии „Балкан“ в Будапеща, където остава до своето пенсиониране. ♦ Като целеустремен и усърден младеж скоро се включва в живота на Дружеството на българите в Унгария. Дълги години е заместник-председател, а от 1988 до 2000 година, негов председател. Имал е важна и определяща роля в успешното функциониране на Дружеството. ♦ Бай Георги, Дюри бачи, и до днес взема активно участие в живота на общността. Редовно публикува, пише статии и коментари за актуални събития. ♦ **Славчо Костагинов Коркудов** е роден през 1926 г. в село Беляковец, Северна България. На 15 години идва сам в Унгария

като млад градинар. Десет години по-късно вече има собствена градина. ♦ През 1959 г., когато се кооперира селското стопанство, е основано ТКЗС „Българо-унгарска гружба“, на което от основаването му в продължение на 20 години е председател. По-късно го пенсионирането си е заместник-председател на най-голямото в страната ТКЗС „Дуна“. ♦ Познат е в българската общност като един от най-добрите организатори. През 1964 г. е избран за председател на Дружеството на българите в Унгария и с 36 кратки прекъсвания е негов председател до 1988 г. Участва активно в дейностите около преустройството на Българския културен дом и неговото функциониране. По време на неговото председателство са построени хотелът и ресторантът. ♦ И до днес, вече като пенсионер, обработва собствената си земя заедно с внуците си. Професионализъмът му и работоспособността му са образец за младите, които има какво да научат от него. ♦ Публиката се изправи на крака и глъго аплодира наградените. Отличията бяха връчени от Димитър Танев, председател на Дружеството на българите в Унгария, и от Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление. ♦ Във втората половина на вечерта триото на Теодосий Спасов изнесе грандиозен концерт. Легендарният кавалджия разказа за „Български вест“ за специалното приятелство, което го свързва с неговите музиканти. ♦ *Пристигнах тук с най-добрите музиканти на България. Пейо Пеев свири на гъдулка, а Християн Цвятков – на китара. Първо видях Пейо, когато беше на 10 години и свирише в старозагорския оркестър. Запознах се и дори посвирихме заедно. Поиска ми автограф – тогава аз бях всичко на всичко 25-годишен и му написах, че се надявам един ден да свирим заедно. Още тогава, едва десетгодишен, много ми хареса как свири. Като зрял музикант. Християн*

Цвятков пък е син на един мой съученик от музикалното училище. Баща му преподаваше композиране, освен това беше диригент на училищния хор и оркестър. ♦ Теодосий Спасов каза също, че за него е голяма чест да свири на този прекрасен празник в Буганеща. Изказа се ласкаво и за публиката: Много е музикална и информирана. Пред такава публика не можеш да останеш равнодушен, опитваме се да я изненадаме и да я накараме да се почувства феноменално. ♦

СПОМОЩЕСТВОВАТЕЛИ

- › Служба на Министерския съвет
- › Столично българско самоуправление
- › Българско самоуправление на район Йожевварош
- › Българско самоуправление на XV район
- › Българско самоуправление на Шорокшар

MÁRCIUS 3. – A FELSZABADULÁS NAPJA

1878. március 3-án hatalmas fordulatot vett a bolgár nép sorsa. A San Stefanóban megkötött orosz-török béke értelmében Bulgária felszabadult az 500 éves oszmán elnyomás alól. Ennek immár 141 éve, a magyarországi bolgárok pedig a kezdetektől fogva megemlékeznek a felszabadulás napjáról. A Bolgár Művelődési Ház felújítása miatt idén azonban az Uránia Filmszínházban gyűltek össze.

A hagyományoktól eltérően idén az Uránia Filmszínház bejáratánál várták a fiatalok a vendégeket, hogy egy-egy martenicával ajándékozzák meg őket a tavaszközöntés alkalmából. Az ünnepség a Magyarországi Bolgárok Egyesülete zászlajának behozatalával kezdődött a „Bosporusz mentén” című dal kíséretében. Kertész Mónika és Simon Attila előadásában felcsendült a bolgár himnusz, majd Bucsí Annamária énekelt el magyar himnuszt Simon Attila hegedűkíséretében. Az ünnepélyes megnyitót a Mnogaja leta közös éneklésével zárult, amit Atanaszij archimandrita vezetett. ♦ Mariana Nikolova, gazdasági és demográfiai ügyekért felelős miniszterelnök-helyettes köszöntőjét Hadzsiksztova Gabriella tolmácsolta, majd Uljana Bogdanska, Bulgária rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete mondta el beszédét. A Miniszterelnökség egyházi és nemzeti kapcsolatokért felelős államtitkársága részéről Fürjes Zoltán helyettes államtitkár köszöntötte az ünneplőket, majd Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke osztotta meg gondolatait a közönséggel. ♦ „A felszabadulás ünnepe a szabadság iránti vágyunk, az önbizalmunk, a bolgár nép identitástudatának

egyik legfontosabb ünnepe. Köztudott, hogy a magyarországi bolgár közösség mindig is megünnepelte március 3-át, még abban az időben is, amikor Bulgáriában a kommunizmus ideje alatt tiltották. Reményeink szerint jövőre már hazai pályán, a Bolgár Művelődési Házban tudunk összegyűlni, hiszen a Felszabadulás Napja a megújulás és az új kezdet ünnepe is. A tavasz beköszöntével pedig mi is elkészítjük az új terveket és elődeink munkáját folytatva haladunk tovább. — mondta Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. ♦ Átadták a Bolgár Országos Önkormányzat által létrehozott március 3-a díjat. Az elismerésben a közösség azon tagjai részesülhetnek, akik sokat tettek a magyarországi bolgárok kultúrájának és identitásának megőrzéséért, gazdagításáért. Az idén Georgi Dimitrov Irinkov és Korkudov Kosztadinov Szlavcsó vehették át a díjat. ♦ Muszev Dancso kiemelte: „a Magyarországi Bolgárok Egyesülete idén 105 éves, ezért is döntött úgy a testület, hogy a két korábbi elnöknek, Szlavcsó bácsinak és Gyuri bácsinak adományozza a díjat. Ez az elismerés is azt mutatja, hogy a magyarországi bolgárok nagy ereje éppen abban rejlik, hogy mindig emlékezünk és megőrizzük őseink munkáját, megbecsülését, és ezzel a tudattal támogatjuk a fiataljainkat is. Ez a hit vezet minket a munkánkban nap, mint nap, és ezért esett a választás erre a két nagyszerű emberre.” ♦ **Georgi Dimitrov Irinkov** 1934-ben Budapesten született, de gyermekkorát és diákéveit Észak-Bulgáriában – Polikraistében töltötte. Egyetemi tanulmányait a szófiai jogi egyetem végezte. 1966. fontos év volt az életében – diplomát szerzett, megnősült, majd végleg Magyarországra költözött. ♦ Első munkahelye az Állami Geodéziai Vállalat volt, nem sokkal később pedig a Balkán légitársaság budapesti képviselőjének vezetője lett, amely munkakört egészen a nyugdíjazásáig töltötte be. ♦ Aktív értelmességi fiatalemberként hamar bekapcsolódott az Egyesület életébe. Hosszú éveken át az egyesület alelnöke volt, majd 1988-tól 2000-ig annak elnöke. A Bolgár Művelődési Ház átépítésében, az egyesület sikeres működésében vezető és meghatározó szerepe volt. ♦ Gyuri bácsi ma is aktív. Rendszeresen publikál, cikkeket ír és véleményezi a napi eseményeket. ♦ **Korkudov Kosztadinov Szlavcsó** 1926-ban Észak-Bulgáriában Beljakovec faluban született. 15 évesen – fiatal kertész fiúként – egyedül jött Magyarországra, 10 évvel később már önállóan saját kertjén dolgozott. 1959-ben, a Termelő Szövetkezetek megalakulásakor létrejött Bolgár-Magyar Barátság TSZ-nek volt az elnöke 20 évig. ♦ Ezt követően az országosan nagy Duna TSZ. elnökhelyettese volt egészen nyugdíjazásáig. A bolgár kolóniában mindenki jó szervezőként ismerte. 1964-ben megválasztották az Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnökének, és két rövid ciklus kivételével 1988-ig töltötte be ezt a posztot. ♦ Aktív és vezető szerepe volt a Bolgár Művelődési Ház újjáépítésében, és működtetésében. Elnöksége alatt épült a szálloda és az étterem. Jelenleg fiatal nyugdíjasként,

unokái segítségével, saját földjén kertészkedik. Szakértelme és munkabírása példamutató, mindannyian tanulhatnak tőle. ♦ A díjazottakat hosszú percekben át állva ünnepelte a közönség. A kitüntetések Tanév Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnöke és Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke adták át. ♦ Az est második felében a Teodosz Szpaszov trió adott nagyszabású koncertet. A legendás kavalművész a Bolgár Híreknek mesélt zenészeihez fűződő különleges barátságáról. ♦ *Bulgária legjobb zenészeivel érkeztem. Peyo Peev gadulkán játszik, Hrisztian Cviatkov pedig gitározik. Peyot akkor láttam először, amikor 10 éves volt és a Sztara Zagora-i zenekarban játszott. Akkor összeismerkedtünk, sőt együtt is játszottunk. Kért tőlem egy autogramot, - én akkor mindössze 25 éves voltam, - és azt írtam neki, remélem, egy nap együtt fogunk játszani. Már akkor nagyon tetszett, ahogy 10 évesen játszott. Olyan volt, mint egy érett zenész. Hrisztian Cviatkov pedig a zeneiskolai osztálytársnőm fia. Az édesapja zeneszerzést tanított, valamint az iskolai kórust és zenekart vezette. ♦ Teodosz Szpaszov azt is elárulta, hogy nagy megtiszteltetés számára, hogy ezen a szép ünnepen játszhat Budapesten. Elismerően nyilatkozott a közönségről is: „Nagyon muzikálisak és jól tájékozódtak. Egy ilyen közönségnek nem lehet csak úgy félvállról játszani, mindig igyekszünk meglepni őket és fenomenális élményt adni.” ♦*

TÁMOGATÓK

- › Miniszterelnökség
- › Fővárosi Bolgár Önkormányzat
- › Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat
- › XV. Kerületi Bolgár Önkormányzat
- › Soroksári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat

ТЪРЖЕСТВЕНО ЧЕСТВАНЕ НА ТРИФОНОВДЕН В БПЦО „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

Отколедна традиция сред българските градинари в Унгария е да празнуват тържествено паметта на св. мъченик Трифон, считайки го за свой покровител. Това не е никак напразно, защото в житието на светеца се казва, че той имал гарба освен да лекува всякакви болести сред човечите, но и учел хората как

да предпазват посевите от заболявания и как да прогонват от тях всякакви вредители.

Църквата е определила в деня на неговата памет да се извършва водоосвещение, да се благославят семената за новата реколта и да се четат молитви, в които се умолява Бог да прого-

ни от земята всякакви вредители и болести, за да може тя да даде своя плод изобилно. В българската народна традиция на празника на светеца се зарязват лозята, за да могат те отново да дадат плод.

Паметта на свети Трифон в Будапеща се чества тържествено от давна. На снимки останали от 30-те и 40-те години на миналия век се вижда ясно събрано множество народ в църковния двор, където се извършва водоосвещение и се благославят семена. В средата на осемдесетте години

на миналия век в съществуващата тогава църковна къща по идея на енорийския свещеник ставрофорен иконом Танчо Янчев е сформиран параклис на името на светеца, който да се използва през зимния период. През 2000 година е построена нова сграда в църковния двор като на първия и етаж е сформиран нов параклис, осветен от тогавашния Русенски митрополит Неофит, днес Български патриарх.

И тази година членовете на църковната община в Будапеща не измениха на традицията. По решение на църковното настоятелство бе избрана датата 10 февруари за тържествено честване. За празника лично пристигна и Негово Високопреосвещенство Западно и Средноевропейски митрополит Антоний.

В ранната неделна утрин той бе посрещнат в храма по полагащата се традиция. По византийски обичай архиерейт бе облечен в богослужебно одеяние в средата на храма. Преди началото на светата литургия той подстрига за свещоносци и четци Николай Митев, заместник-председател на Църковното настоятелство на БПЦО в Будапеща и Георги Мърценков от гр. Костенец, които да помагат по време на богослужението. В светата литургия взеха участие енорийските свещеници архимандрит Атанасий - предстоятел на храма и ставрофорен иконом Танчо Янчев, както и дякон Петър Славов от митрополитската катедрала „Св. Неделя“ в София, а полагащите се песнопения отново бяха изпълнени от формация „Боили“ от гр. Костенец с ръководител Юлиян Одажиян, главен инспектор по религия в МОН. По време на литургията бе отправена молитва за упокой на душите на всички покойни българи, които са се трудили в Унгария или са погребани на унгарска земя. Проповед за празника произнесе архимандрит Атанасий. В края на богослужението бе благословено коливо (жито), което се полага при празници на мъченици, какъвто е и св. Трифон и беше извършено водоосвещение.

В края на последованието към богомолния народ се обърна митрополит Антоний. Той не скри радостта си, че за пореден път се намира сред вярващите от най-старата българска църковна община зад граница и служи в

най-величествения храм, построен от българи извън пределите на родината. Владиката благодари на всички потрудили се храмът да се сдобие с нова отоплителна инсталация, да бъде благоустрояван и да придобива все по-благолепен вид. Митрополитът подчерта, че е изключително важна съвместната работа в братски дух между всички български организации в Унгария и че техният пример трябва да бъде последван от всички български организации по света. След това с благодарствена грамота бяха отличени членовете на старото църковно настоятелство и на контролната комисия и бяха представени новоизбраните членове.

След богослужението всички с литийно шествие излязоха в двора на храма, където бе извършено и зарязването на лозите. Заедно с митрополит Антоний зарязаха : Нейно Превъзходителство Уляна Богданска - посланик на Р. България в Унгария, г-н Димитър Танев - председател на Дружество-то на българите в Унгария, г-р Данчо Мусев - председател на Българското републиканско самоуправление, г-н Симеон Варга - застъпник на българското малцинство в унгарския парламент. Накрая бе благословен курбанът и раздаден на всички за благословение.

АРХИМАНДРИТ АТАНАСИЙ

SZENT TRIFON-NAP A SZENT CIRILL ÉS SZENT METÓD BUDAPESTI BOLGÁR ORTODOX EGY- HÁZKÖZSÉGBEN

A magyarországi bolgár kertészek ősi hagyománya Szent Trifon vértanú ünnepének megülése, akit védőszentjüknek tartanak. Erre meg is van minden alapjuk, mivel a szent életrajzában azt olvashatjuk, hogy nem csupán mindenféle emberi betegség gyógyításának képességével volt megáldva, hanem arra is tanította az embereket, hogyan őrizték meg a vetéseiket, s hogyan üzzék el tőlük a kártevőket.

Az egyház előírása értelmében ünnepnapján vízszentelést végeznek, megáldják az új vetőmagot és imákat mondanak, melyekben arra kérik Istent, üzzön el a földektől minden kártevőt és betegséget, hogy bőségesen onthassák termésüket. A bolgár népi hagyományban e szent napján metszik meg a szőlőt, hogy az újévben is gazdag legyen a szüret.

A Szent Trifon-nap ünnepélyes megüléseinek Budapesten régi hagyománya van. A múlt század 30-as és 40-es éveiből ránk maradt képeken jól látszik, mekkora tömeg gyűlt össze a templomudvaron, ahol a

та на ул. „Байза“. Според условията в приказката трябваше да присъстват Агам и Ева, в списъка с реквизити да има пешкир и да е дълга 15 минути.

И се заехме. Разработихме приказката за създаването на света и появата на жиговите хора, които се пречупвали в кръста и Господ заповядал да се свършат и те изчезнали, после създал Педя човек Лакът брада, него го изляли змиите и накрая Господ сътворил днешните хора – средни по ръст и за да се знае, че те са най-добрите, им казал да носят пояси.

Приказката разработихме с автентични български предмети. При създаването на света слънцето беше тепися, луната – сърп, птиците от кобилици и паламарки, охлювът от бъклица и маша, а Агам и Ева от български метли, препасани с месали и везани пешкири.

Деца бяха окрили, репетираха с амбиция и желание. Истински таланти! Дисциплинирани, греещи, усмихна-

ти, с прекрасно присъствие на сцената и чувство за хумор. Репетираха на „Байза“ в залата на Малко театро. И в паузата похапваха „Морени“ – да вкусят и нещо българско.

Изненадата не беше как те се справят с приказката. Изненадата беше много по-голяма. За 10 репетиции под нещото и много професионално ръководство на Ана Салаи те усвоиха българските стъпки и ритми. Наистина невероятно.

И се случи така, че на генералната репетиция в залата влезе Марияна Николова, заместник министър-председател, която беше на посещение в Буганеща. В началото тя не разбра, че това не са деца от българската общност, които се готвят за фестивал. Трябваше няколко пъти да повторим, че това са унгарски деца, които са избрали българска приказка, за да се явят на фестивал и за 10 репетиции са усвоили българското хоро. Изненадата ѝ беше огромна.

Представлението ни се състоя на 12 февруари. Залата на театъра беше препълнена. От родители, привърженици, актьори от театъра и професионално жури. И когато свърши нашата приказка, залата гръмна и дълго скандира.

Но още по-голяма беше радостта ни, когато се разбра, че представлението на Основно училище „Варошлигет“ печели наградата за най-добро представление. И още една награда – наградата за представление с най-богато въображение. Спечелиха фестивала, публиката и журито.

А на мултимедията бе изписано, че Българското републиканско самоуправление, Малко театро и Танцов състав „Росица“ са допринесли един сън да се превърне в действителност.

Има с какво да се гордеем и ние, и Основно училище „Варошлигет“! Може би на някой от нашите празници ще ги видиме и вие!

г.х.

ÁDÁMOK ÉS ÉVÁK ÜNNEPE – A JÓZSEF ATTILA SZÍNHÁZBAN

Bizonyára azt kérdezik, mi ez, és mit keres a Bolgár Hírek lapjain. A színház néhány éve kétnapos fesztivált rendez általános iskolások és gimnazisták számára. A program célja, hogy az általános és középiskolás korosztályt színházba csábítsák – ezúttal azonban nemcsak nézőként, hanem alkotóként is. A színház szeretete, a közös munka, az együttgondolkodás mind-mind segítik azt a folyamatot, amelynek elsődleges célja, hogy a diákok kipróbálhassák magukat a színpadon.

A résztvevő iskolák minden évben kapnak egy témát, melyet fel kell dolgozniuk, valamint egy listát a kellékekről, melyeket rövid előadásukban kötelezően fel kell használniuk. Az előadás hossza az előírás szerint nem haladhatja meg a 15 percet. Az idei téma a „Népek meséi” volt.

Eddig világos. De hogy jövőnk képbe mi, a bolgár közösség?

Íme, a válasz.
Decemberben felkeresett minket a Városligeti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola magyar nyelv és irodalom tanára, Bartók Mária, hogy segítségenket és együttműködésünket kérje, mert a gyerekekkel együtt úgy döntöttek, bolgár mesét dolgoznak fel. E választás nem volt véletlenszerű, mivel öt gyermek tanul ebben az iskolában a bolgár közösségből.

Az 5/C és a 6/A osztály tanulói bolgár mesét kívántak feldolgozni, s egy bolgár táncot és éneket megtanulni. Megkértek, hogy segítsünk kiválasztani a mesét, s hogy adjunk kölcsön egy-két népviseletet.

Megígértük, s a kértnél többet is tettünk. A Roszica koreográfusa, Szalay Anna segített nekik betanulni egy rövid bolgár táncot, a táncegyüttes minden gyereknek biztosított népviseletet, a Malko Teatro pedig ellátta őket a szükséges kellékekkel, segített színpadra állítani a mesét, s hogy az előadás hatásosabb legyen, velük együtt szokatlan és meglepő módon dolgozta fel azt. A Bolgár Országos Önkormányzat helyet biztosított a próbáknak a Bajza utcai épületben. A szabályok szerint a mesében szerepelnie kellett Ádámnak és Évának, a kellékek között lennie kellett

egy törölközőnek, s az előadásnak 15 perc hosszúnak kellett lennie.

Belefogtunk. A világ teremtéséről és az óriások megjelenéséről szóló mesét dolgoztuk fel, akiknek meghajlott a derekuk, ezért az Úr úgy döntött, eltörli őket, aztán megteremtette a könyöknyi szakállú arasznnyi embert, akit felfaltak a kígyók, végül pedig a mai, átlagos magasságú emberek, s hogy mindenki tudja, hogy ők a legjobbak, megparancsolta nekik, hogy hordjanak övet.

A feldolgozáshoz autentikus bolgár tárgyakat használtunk. A világ teremtésénél a nap egy kerek tepsi volt, a hold sarló, a madarak vízholdó rudakból és arató-kesztyűkből készültek, a csiga kulacsból és csípővasból, Ádám és Éva pedig bolgár seprűkből, melyekre kendőket és hímzett törölközőket kötöttünk.

A gyerekek valósággal szárnyakat kaptak, nagy kedvvel és ambícióval próbáltak. Igazi tehetségek! Fegyelmezettek, derűsek, mosolygósak, remek színpadi jelenléttel és humorérzékkel. A Malko Teatro Bajza utcai termében próbáltak, s a szünetekben Morena nápolyit majszoltak – hogy kóstoljanak is valami bolgárt.

Nem az volt az igazi meglepetés, hogy milyen jól boldogultak a mesével. Ennél valami sokkal nagyobb dolog: Szalay Anna hozzáértő és rendkívül professzionális vezetésével 10 próba alatt elsajátították a bolgár tánclépéseket és ritmusokat. Ez valóban hihetetlen eredmény.

S úgy esett, hogy a főpróba alatt bejött a terembe Marijana Nikolova miniszterelnök-helyettes, aki éppen Budapestre látogatott. Először nem is értette, hogy a fesztiválra készülő gyerekek nem a bolgár közösséghez tartoznak. Többször is el kellett ismételnünk, hogy ezek magyar gyerekek, akik bolgár mesét választottak fellépésükhöz a fesztiválon, s hogy 10 próba alatt betanultak egy bolgár koreográfiát. Hatalmas volt a meglepetése.

Fellépésünkre február 12-én került sor. A színházterem zsúfolásig megtelt szülőkkel, szimpatizánsokkal, a színház színészeivel, és persze a profikból álló zsűrivel. S mikor a mesénk véget ért, az egész terem tapsviharban és üdvívalgásban tört ki.

Még nagyobb volt azonban a meglepetés, amikor kihirdették, hogy a Városligeti Általános Iskola nyerte a legjobb előadásért járó díjat. S egy másik díjat, a legfantáziadúsabb előadásért is. Megnyerték a fesztivált, a közönséget és a zsűrit egyaránt.

A kivetítőre pedig kiírták, hogy a Bolgár Országos Önkormányzat, a Malko Teatro és a Roszica Táncegyüttes segítettek valóra váltani egy álmot.

Van mire büszkének lennünk nekünk és a Városligeti Általános Iskolának is! Talán valamelyik ünnepünkön Önök is találkozhatnak velük!

H. G.

ПЕДАГОГИЧЕСКО ЕКСПО 2019

Една от ежегодните престижни срещи на учители "ЕКСПО 2019" тази година организира секция за представители на училищата на националностите. В двете заседания в зала „Ленвирог“ на Конгресния център в Будапеща бяха представени 6 училища, сред тях и Българското училище за роден език.

Засегнати бяха, както проблемите, така и постигнатите успехи. Габор Гьорвари от Хърватското училище „Мирослав Кърлежа“ Печ засегна въпроса за финансирането на образователните институции на националностите, г-р Кристина Партич Какукне от Гръцкото училище „Манолис Глезос“ говори за проблемите и успехите на т.нар. „допълнително обучение“, за липсата на кадри и възможности за квалификация, г-р Юлия Марлок Сабоне от Словашката гимназия в Будапеща представи учебното заведение като център на образователното гело на словаците в Унгария. Във втората на панела бяха представени Училищен център „Валерия Кох“ от Печ от заместник-директора Ищван Кин, Българското училище за роден език от директора Светла Кьосева и Сръбското единно училище „Никола Тесла“ в Будапеща от Йованка Ластич, един от организаторите на форума.

Българското училище бе представено в светлината на неговата 100-годишнина. Като несъмнен успех бе изтъкнато развитието на училището през последните години, когато новата форма – допълнително обучение – спечели авторитет и предизвиква все повече интерес сред родители и ученици.

Представител на организаторите на Педагогическо ЕКСПО заяви във финалната дискусия, че училищата на националностите са важна лаборатория, в която се раждат много от иновациите в съвременното образование.

PEDAGÓGUS EXPO 2019

A pedagógusok nagy presztízsű éves találkozóinak egyike, az „EXPO 2019” idén szekciót szervezett a nemzetiségi iskolák képviselői számára. A két ülésen a Budapesti Kongresszusi Központ Lenvirág termében 6 iskola képviseltette magát, köztük a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola is.

Megtárgyalásra kerültek a problémák és az elért sikerek is. Györgyvári Gábor a pécsi Miroslav Krleza Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumból a nemzetiségi oktatási intézmények finanszírozásának kérdését érintette, Kakukné dr. Partics Krisztina a Manolisz Glezosz 12 Évfolyamos Kiegészítő Görög Nyelvoktató Iskolából az ún. „kiegészítő oktatás” problémáiról és sikereiről, a szakemberek és továbbképzési lehetőségek hiányáról beszélt, Szabóné dr. Marlok Júlia a budapesti Szlovák Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumból bemutatta az oktatási intézményt, mint a magyarországi szlovák oktatásügy központját. A panel második részében Khin István igazgatóhelyettes bemutatta a pécsi Koch Valéria Iskolaközpontot, Kjoszeva Szvetla igazgató a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolát, a fórum egyik szervezője, Lásztity Jovánka pedig a budapesti Nikola Teszla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumot.

A bolgár iskola a 100 éves jubileumának fényében került bemutatásra. Kétségtelen sikerként emelték ki az iskola fejlődését az utóbbi években, melyek során az új forma, a kiegészítő képzés tekintélyre tett szert, és egyre nagyobb érdeklődésre tart számot a szülők és tanulók körében.

A Pedagógus EXPO szervezőinek képviselője a záró megbeszélésen hangsúlyozta, hogy a nemzetiségi iskolák fontos laboratóriumot jelentenek, melyben sok, a kortárs oktatásban felhasználható innováció születik.

ВТОРО АТЕЛИЕ ЗА ПРЕВОД НА УНГАРСКА ЛИТЕРАТУРА ЗА МЛАДИ БЪЛГАРСКИ ПРЕВОДАЧИ

От 13 до 20 февруари 2019 г. в Унгарската преводаческа къща в Балатонфюрег се проведе Второто ателие за превод за унгарска литература с млади български преводачи под ръководството на Светла Кьосева.

Гост-лектор бе млагата писателка и преводачка Велина Минкова. В работата на ателието се включиха Моника Гълъбова (носителка на първа награда в Конкурса за млади преводачи на съвременна унгарска литература, организиран от СПБ), Елица Климентиева, Зорница Вигенова, Виктория Андонова и Лилия Дулева.

Участниците в ателието превеждаха цикъл разкази на съвременния унгарски писател Иван Мангу от сборника „Кино от старото време“. С тънък усет към детайла, вниманието на Мангу се насочва към незначителни на пръв поглед неща: менюто в гостилницата, антракт по време на прожекция, разпоредителката в киното, и изгражда от тях невероятен свят, в който се преплитат сън и действителност. И всичко това с много тънък хумор и ирония.

Втората им задача бе превод на стихотворение от големия унгарски писател, поет и преводач Янош Аран,

чиято 200-годишнина бе отпбелязана през 2018 г. Аран е една от най-значителните фигури на унгарския XIX век. Неговите преводи на Шекспир се четат и днес. Тук предлагаме превода на Елица Климентиева, студентка IV курс по специалността унгарска филология в СУ „Св. Климент Охридски“.

Ателието бе осъществено с подкрепата на Фондация „Унгарска преводаческа къща“, Балатонфюрег.

FIATAL BOLGÁR MŰFORDÍTÓK II. MAGYAR IRODALMI FORDÍTÓI MŰHELYE

2019. február 13-a és 20-a között került megrendezésre a balatonfüredi Fordítóházban Kjoszeva Szvetla vezetésével a Fiatal bolgár műfordítók II. magyar irodalmi fordítói műhelye.

Vendégektorként jelen volt a fiatal író és műfordító, Velina Minkova. A műhelymunkában Monika Galabova (a Bolgár Műfordítók Szövetsége által fiatal műfordítók számára kiírt kortárs magyar irodalmi fordítói verseny első díjasa), Elina Klimentieva, Zornica Videnova, Viktorija Andonova és Lilija Duleva vett részt.

A műhely résztvevői Mándy Iván Régi idők mozija című kötetéből fordítottak le egy novellaciklust. A részletek iránt finom érzékkel bíró Mándy figyelme olyan dolgokra irányul, amelyek első pillantásra jelentéktelennek tűnnek: az étlapra a vendéglőben, a filmvetítés szünetére, a jegyszédőnőre a moziban, s ezekből hihetetlen világot épít, melyben álom és valóság összefonódik. S mindezt rendkívül finom humorral és iróniával.

Második feladatuk a nagy magyar író, költő és műfordító, Arany János egy versének lefordítása volt, akinek születésének 200. évfordulóját a 2017-2018-as Arany János-émlékévben ünnepelték. Arany a 19. századi magyar irodalom egyik legjelentősebb alakja volt. Shakespeare-fordításait máig olvassák. Itt most Elina Klimentieva, a Szófiai Ohridi Szent Kelemen Egyetem 4. évfolyamos magyar filológia szakos hallgatója fordítását közöljük.

A műhely a Magyar Fordítóház Alapítvány támogatásával valósult meg.

Янош Аран: **НАДОЛУ (1857)**

Пада нощ. Криво на гарван
по прозореца трепти.
Каца моят гух печален,
търси миналите дни.
Взорът ми назад зареян –
облак прелетял земи.
Онзи мрак днес вече блян е,
вегра светлина струи.
Ти, щастливо мое време!
Утре по-добро бъди.
Замечтавам се по тебе,
тучните ти равнини.
Бе по-леко моето бreme,
а сега тежи, тежи.

Вяра бе посяла семе,
не покълна то, уби.
Няма боязън, невяра
спъва пътя ми сега.
Мрачината се съгстява,
приближавам пропастта.
Полетът ми мъчен става,
голу воду оруста.
Някой посреднощ минава,
Плахо газу във вода.

ПРЕВОД ОТ УНГАРСКИ: ЕЛИЦА КЛИМЕНТИЕВА

Arany János: **A LEJTŐN (1857)**

Száll az este. Hollószárnya
Megrezzenti ablakom.
Ereszkedik lelke árnya,
Elborong a multakon.
Nézek vissza, mint a felhő
Áthaladt vidékre néz:
Oly komor volt, – oly zöldellő,
Oly derült most az egész.
Boldog évek! – ha ugyan ti
Boldogabban folytatok, –
Multam zöld virányos hanti!
Hadd merengek rajtatok.
Bár panasszal, bár sohajjal
Akkor is szám telve lőn:
Kevesebbem volt egy jajjal...
Hittel csüggttem a jövőn!

Most ez a hit... néma kétség,
S minél messzebb haladok,
Annál mélyebb a sötétség;
Vissza sem fordulhatok.
Nem magasba tör, mint másszor –
Éltem lejtős útja ez;
Mint ki éjjel vízbe gázol
S minden lépést óva tesz.

ДНИ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА В ДЕБРЕЦЕН

**Настъпването на пролетта от-
белязва началото на активния кул-
турен сезон в дейността на Българ-
ското самоуправление в Дебрецен.
Началото бе поставено с тържест-
вено отбелязване на националния
празник на страната, 3 март, на
който честваме 141 г. от Освобожде-
нието на България и един от най-
любимите празници – Баба Марта.**

Гостите бяха закичени с мартенички и приветсвани от Анелия Проганова, председател на Българското самоуправление в Дебрецен и Димитранка Мишколци, заместник-председател на Българското републиканско самоуправление. На тържеството участва и танцов ансамбъл „Биляна“ от гр.

Карцаг с ръководител Янош Майор с обновен състав и репертоар, който включва български танци, изпълнение на проза и поезия.

Кулминация на мартенския културен афиш е изложбата „Къща- музей Лайош Кошут –културен мост между две държави“ на Регионален исторически музей – Шумен, която бе открита на 9 март в музея „Дери“. Тя е част от културната програма на Българското самоуправление в Дебрецен и Градския исторически музей по случай деня на българо-унагърското приятелство и борбата за свобода през 1848 г. Изложбата бе открита от г-н Янош Анги, директор на музея „Дери“ и г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление. Гостуващата фотодокументална експозиция на Шуменския музей бе представена от директора на музея г-н Даниел Руменов. Тя разкрива историята на основаването на мемориалната къща на унгарския революционер

и поредицата от събития, които го последват. На откриването присъства и г-жа Станимира Ангелова, уредник на къща-музей Лайош Кошут.

Изложбата показва дейността на Българо-унгарското дружество в града. Специално внимание е отделено на приноса на някои исторически личности, свързани с културните отношения между двете държави – професор Геза Фехер, Стилиян Чилингиров, Милица Козарева, Димитър и Владимир Вичеви. Специално за събитието е създаден QR код, даващ достъп до унгарския превод на книгата на Стилиян Чилингиров „Магжари и поляци в Шумен“, предосъставен от Унгарския културен институт в София.

Даниел Руменов, директор на Регионалния исторически музей – Шумен, запозна гостите с културно-историческото наследство на Шумен и района, а Ищван Делеф представи малко известни туристически обекти в България. Специално от Бугапеща

за събитието пристигнаха танцовите ансамбли „Росица“ и „Янтра“, изпълнителите Бранка Башич и Слободан Верметич. Студентката по класическо пеене Нели Шаш изпълни произведения от Георги Златев–Черкин. Гостите имаха възможност да гегустират традиционни български ястия, а най-малките бяха заети с изработването на мартенички и лястовици. Програмата завърши с награждаването на победителите в конкурса за рисунка на тема „Лятно приключение в България“, обявен от двата музея и Българското самоуправление в Дебрецен. Изложбата помага за заздравяването на културните отношения между Дебрецен и Шумен и е мост, свързващ Унгария и България. Изложбата е отворена за посетители до 24 март.

ДЕННИЦА ПЕНЕВА

BOLGÁR KULTÚRA, BOLGÁR ÍZEK DEBRECENBEN

A tavasz megérkezése a Debreceni Bolgár Önkormányzatnál az aktív kulturális szezon kezdetét jelenti. Már március 1-én megünnepeltünk Bulgária nemzeti ünnepét (március 3.), az ország felszabadításának 141. évfordulóját és az egyik legkedveltebb tavasz-köszöntő ünnepet – Baba Martát.

A vendégeket martenicával üdvözölte Prodanov Anelia, a Debreceni Bolgár Önkormányzat elnöke és Miskolczi Dimitranka, a Bolgár Országos Önkormányzat alelnöke. A karcagi 'Biljana' néptáncegyüttes Major János vezetésével, megújult táncsoporttal és repertoárral, bolgár néptáncokat, prózát és verseket adott elő.

A márciusi kulturális program fénypontja a Sumeni Regionális Történeti Múzeum „Kossuth Lajos Emlékház – kulturális híd két ország között” című kiállítás, amely március 9-én nyílt meg a debreceni Déri Múzeumban „Kossuth kultusza Bulgáriában” címmel időszakos kiállításaként. A kiállítás a Debreceni Bolgár Önkormányzat és a Városi Történeti Múzeum közös kulturális programjának része a magyar-bolgár barátság napja és

az 1848-as magyar szabadságharc évfordulójának alkalmából. A rendezvényen köszöntőt mondott Angi János, a Déri múzeum igazgatója, Dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. Daniel Rumenov, a Sumeni Regionális Történeti Múzeum igazgatója mutatta be a sumeni múzeum fotódokumentációs kiállítását, amely feltárja a magyar forradalmár emlékháza alapításának történetét és az azt követő eseményeket. A kiállítás megnyitóján jelen volt Sztanimira Anglelova, a sumeni Kossuth Lajos Emlékház kurátora is.

A kiállítás felhívja a figyelmet a városban működő Bolgár-Magyar Baráti Társaságra és tevékenységére. A kiállításban különös figyelmet kapnak olyan történelmi személyek, mint Fehér Géza professzor, Sztilijan Csilingirov, Milica Kozareva, Dimitar és Vladimir Vicsev, akik fontos szerepet játszottak a két ország kulturális életében. A rendezvényre külön QR kódot is létrehoztak, amely hozzáférést ad Sztilijan Csilingirov „Magyarok és lengyelek Sumenben” című könyvének magyar fordításához, amelyet a szófiai Magyar Kulturális Intézet bocsátott rendelkezésre.

Daniel Rumenov, a Sumeni Regionális Történeti Múzeum igazgatója ismertette meg a vendégeket Sumen városa és a régió kulturális és történelmi örökségével, Delef István pedig Bulgária kevésbé ismert turisztikai nevezetességéről számolt be. A rendezvény vendégeiként a budapesti Roszica és Jantra néptáncegyüttes, valamint a Básits Branka és Wertetics Szlobodán duó lépett fel. A klasszikus ének szakon tanuló Sas Nelli Georgi Zlatev–Cserkin bolgár zeneszerző válogatott dalait énekelte. A vendégeknek lehetőségük volt hagyományos bolgár ételeket és italokat megkóstolni, a gyerekek szorgalmasan készítették martenicákat és fecskéket. A program a „Nyári kaland Bulgáriában” című gyermekrajzverseny győzteseinek díjazásával fejeződött be. A rajzversenyt a két múzeum és a Debreceni Bolgár Önkormányzat előzetesen hirdette meg. A kiállítás elősegíti a Debrecen és Sumen kulturális kapcsolatainak megerősítését és egyben hidat teremt két ország között. A kiállítás március 24-ig tekinthető meg.

PENEVA DENNICA

ДЕГУСТАЦИЯ НА ВИНО В ДЕБРЕЦЕН ПО СЛУЧАЙ ТРИФОН ЗАРЕЗАН

В Дебрецен за пръв път се състоя събитие, свързано с паметта на Трифон Зарезан, като главен гост и лектор беше г-р Ерика Юхас, ръководител на гражданската организация „Дебреценска винарска школа“ и на Камеграма по културология и хуманитарни науки в Дебреценския университет. Приятната и на вкус програма включваше също така и лекция за местната винена култура и за изкуството на винената дегустация. Д-р Ерика Юхас сподели също, че ръководената от нея организация отдавна провежда разнообразни програми, като например винени турове в Унгария и чужбина с цел популяризирането на правилната консумация на вино.

ИЩВАН ДЕЛЕФ

SZENT TRIFON-NAPI BORKÓSTOLÓ DEBRECENBEN

Debrecenben első alkalommal került sor Szőlőmetsző Trifon emlékéhez kötött rendezvényre, amelynek fővendége és előadója a „Debreceni Boriskola” civil szervezet vezetője, Dr. Juhász Erika volt, a Debreceni Egyetem Művelődéstudományi és Humán Tanulmányok Tanszékének vezetője. Az ízekben is élvezetes programban kóstolóval egybekötött előadást tartott a hazai borkultúráról és a borkóstolás művészetéről. Dr. Juhász Erika, aki elmondta azt is, hogy civil szervezetük régóta működik színes programokkal. Hazai és külföldi bortúrákat is szerveznek a kulturált borfogyasztás népszerűsítésének szellemében.

DELEFF ISTVÁN

СБОГОМ НА **АЛЕКСАНДЪР ВАРО** – ЕДИН ПРЕКРАСЕН БЪЛГАРИН В УНГАРИЯ

Не знам нито какво да кажа, нито какво да напиша, нито откъде да започна...

Препускам из спомените си...

И срещам в тях Сашо, когато се запознахме.

Бях още много млада актриса в немския театър. Играех в „Опера за три гроша“ на Брехт. В партньорството

на известния филмов и театрален актьор Карой Меч. Един ден дойде съпругата му Дьорги и ми каза, че неин колега, преподавател в Медицинска академия, е българин. И ме попита, дали имам нещо против да го покани на следващото представление и да ни запознае.

И Сашо дойде на следващото представление. Представях си строг, сух, сериозен. А срещнах две засмени очи. И един благ човек.

Запознах се с един много фин, ерудиран, изключително интересен и любопитен за живота човек. С голямо чувство за хумор и самоирония. Шегобиец. Сладкогумец.

Обичах да се отзовавам на поканите за кафе, да разглеждам огромната библиотека от книги и редки ноти, които той издирваше в различни антиквариати по целия свят. Имаше огромна сбирка от ноти и редки партитури. И огромна библиотека.

Сашо, който по професия беше лекар патолог, имаше огромно призвание – музиката. Беше ѝ се отгдал изцяло. Тя изпълваше целия му живот. И запълваше стаята му, в буквалния смисъл на думата. В лицето на гва малки органа и пиано, на които свиреше с часове, и купища от ноти, нотни стойки и партитури. Цяла стая музика. Която за него беше всичко.

След тежка контузия на гясната ръка, разбирайки, че няма да може да свири с две ръце, се беше научил да свири на пиано само с лява ръка. И свиреше виртуозно. Беше издирил и събрал цялата световна музикална литература за пианисти, свирещи само с лява ръка. Специално за него бяха композирали творби български, унгарски, австрийски, немски и словашки композитори. Беше пример за сила, упоритост и стоицизъм.

Концертираше не само в Унгария и България, а и по сцените на редица европейски страни. Даваше самостоятелни концерти, заставаше в светлината на прожекторите. А после слизаха и заставаше пред студентите по медицина или обличаше престилката на лекар патолог...един от най-известните в Унгария.

Обичаше и двете. И професията, и призванието си – музиката. И беше се отгдал и на двете.

Структен, съзнателен, дисциплиниран. Какъвто е един истински творец. И трудолюбив, изключително трудолюбив. Скромен и изпълнен със смирение.

Няколко пъти работихме заедно на сцена.

През последните години аз прекалено се забързах. Той леко забави темпото. Чувахме се много по-рядко. Ще ми липсват тези неслучили се разговори. И ще ме парят.

Радвам се само, че миналата година, точно на 3 март, когато получи наградата „Трети март“ на българската общност в Унгария, всички се изправихме на крака и дълго, много дълго му ръкопляскахме. В знак на уважение и признание. И за да му покажем, че е от обич. А той ни гледаше със засмени очи.

Такъв ще го запомня. Такъв е за мен. Сладкогумецът с винаги засмените очи!
*Леко небе, Сашо!!!
Свири!*

ГАБИ

BÚCSÚ VARRÓ ALEXANDERTŐL – EGY CSODÁS BOLGÁR MAGYARORSZÁGON

**Nem tudom, mit mondjak, mit írok,
vagy hogy honnan kezdjem...**

Elmerülök az emlékeimben...
És találkozom bennük Szasóval, a megismerkedésünk napján.
Még nagyon fiatal színész voltam a német színházban, Brecht Koldusoperájában játszottam. Partnerem a híres film- és színházi színész, Mécs Károly volt.
Egy nap eljött a felesége, Györgyi, aki az Orvostudományi Egyetemen tanított, és mondta, hogy van ott egy bolgár kollégája. Megkérdezte, nincs-e ellene kifogásom, hogy meghívja a következő előadásra, és összeismertessen minket.

Szaso pedig eljött a következő előadásra. Szigorú, száraz, komoly embert képzeltem el. De egy mosolygós szempárral találkoztam. És egy áldott jó emberrel.

Nagyon finom, kulturált, művelt, rendkívül érdekes és nyitott embert ismertem meg benne, kiváló humorérzéssel és

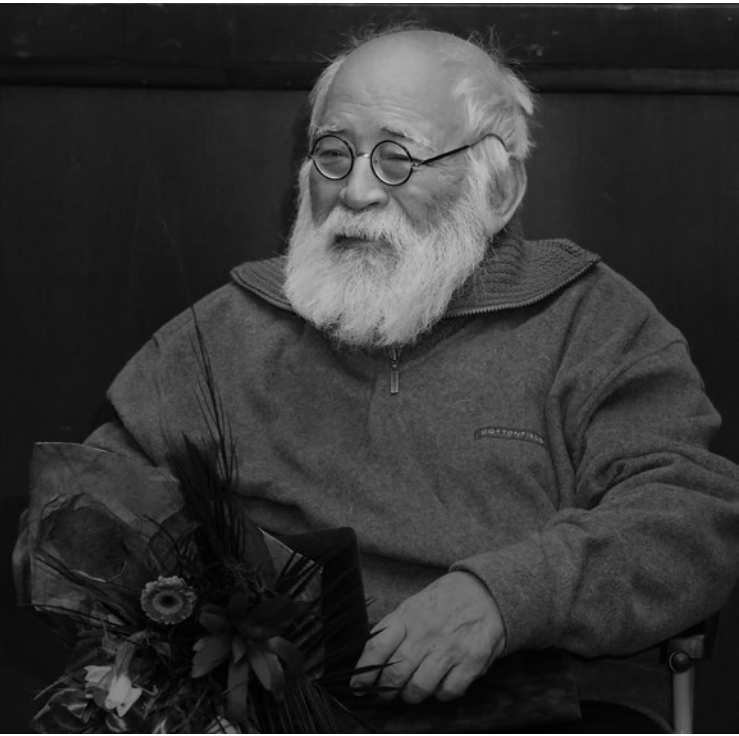
öniróniával. Egy mókamestert. Egy ékes-szólo csibész.

Mindig nagy örömmel vettem, ha meghívott kávézni, hatalmas könyvtárában élvezettel nézegettem könyveit és kottáit, melyeket különböző antikváriumokból szedett össze a világ minden tájáról. Óriási gyűjteménye volt kottákból és ritka partitúrákból.

Szasónak, aki tanult mesterségére nézve patológus volt, volt egy hatalmas hivatása is – a zene. Teljesen ennek szentelte magát. A zene kitöltötte egész életét. Kitöltötte a szobáját is, a szó legszorosabb értelmében: két kis orgona és egy zongora, melyeken órákon át játszott, és halomnyi kotta, kottatartó és partitúra. Egész szobányi zene. Számára ez a világot jelentette.

Miután jobb keze súlyosan megsérült, és megtudta, hogy többé nem fog tudni két kézzel játszani, megtanult kizárólag bal kézzel zongorázni. És virtuóz módon játszott. Felkutatta és megszerezte a világ összes olyan zeneművét, amelyet csak bal kézzel játszó zongoristáknak írtak. Bolgár, magyar, osztrák, német és szlovák zeneszerzők írtak kifejezetten az ő számára műveket. Az erő, kitartás és sztoicizmus példája volt.

Nem csupán Magyarországon és Bulgáriában, hanem egy sor európai ország színpadjain koncertezett.

Önálló koncerteket adott, a rivaldafényben állt. Aztán lejött a színpadról, hogy az orvostanhallgatók elé álljon, vagy felkösse a kötényt és ismét patológussá váljon... az egyik legkiválóbbá az országban.

Mindkettőt szerette. Mesterségét is, és hivatását, a zenét is. És mindkettőt teljes odaadással gyakorolta.

Pontos, lelkiismeretes, fegyelmezett volt, amilyennek az igazi művésznek lennie kell. És szorgalmas, végtelenül szorgalmas, szerény, alázattal teli.

Többször dolgoztunk együtt a színpadon. Az utóbbi években én túlságosan is felgyorsultam, ő pedig lassan visszavett a tempóból. Jóval ritkábban beszélünk. Ezek a meg nem történt beszélgetések mindig hiányozni, sőt égetni fognak.

Csak az vigasztal, hogy tavaly, pontosan március 3-án, amikor átvette a magyarországi bolgár közösség díját, mindnyájan felálltunk, és hosszan, nagyon hosszan tapsoltunk neki. Tiszteletünk és nagyrabecsülésünk jeleként. És hogy megmutassuk, mennyire szeretjük. Ő pedig mosolygós szemmel nézett vissza ránk.

Így fogok emlékezni rá. Számomra ilyen volt. Az ékesszólo csibész, akinek mindig mosolyog a szeme!

*Nyugodj békében, Szaso!!!
Játssz tovább!*

ГАБИ

ПРИЗИВ

Българското училище за роден език запущва ученици за първи клас на учебната 2019-2020 г.

Умоляваме родителите, които имат деца за първи клас, да ги запишат до **15 април** включително. За записването е нужен

- › **идентификационният номер на детето** (azonosító) от детската градина или училището;
- › **попълнена молба за записване**, която може да намерите на страницата на училището www.bolgariskola.hu в рубриката Информация/Записване;

Приемат се деца, навършили 6 години към 1 септември 2019 г.

Училището приема и деца в други класове. Определянето на групата, в която детето може да постъпи в училището, става след провеждане на разговор с детето и родителите и попълването на съответния мест.

Документите могат да се изпратят на имеа на училището bolgariskola@gmail.com или да се подадат лично в Българското републиканско самоуправление.

БЪЛГАРСКАТА ДВУЕЗИЧНА МАЛЦИНСТВЕ-НА ДЕТСКА ГРАДИНА С РАДОСТ ОЧАКВА БЪДЕЩИТЕ СИ УЧЕНИЦИ!

На **10-ти и 11-ти април** от 9 до 10:30 ч отваряме врати за интересувашите се родители и деца. Можете да надгледнете във всекидневния ни живот, да видите занимания на български и унгарски език, да се запознаете с нашия екип, стаите на групите, многото ни интересни играчки и уютния ни двор. **Нашият адрес:** 1062 Будапеща, улица Байза 44., II. етаж

FELHÍVÁS

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola Beiratko-zás első osztályosok számára a 2019/20-as tanévre

Tájékoztatjuk a szülőket, amennyiben szeretnék első osztályba beíratni gyermekeiket, úgy kérjük beíratási szándékukat jelezzék **április 15-ig!** A beiratkozáshoz az alábbiak szükségesek:

- › **a gyermek oktatási azonosítója** az óvodától, illetve az általános iskolától
- › **jelentkezési lap kitöltése és beküldése** – az ehhez szükséges formanyomtatvány letölthető a www.bolgariskola.hu weboldalról az Információk/Beiratkozás menüpontból

Minden gyermek, aki 2019. szeptember 1-ig betölti a 6. életévét, jelentkezhet az iskolánkba.

A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola várja diákok jelentkezését egyéb osztályaiba is! A tanuló osztályba sorolása egy nyelvi szintfelmérő teszt megírását, valamint a tanulóval és szüleivel történő közös beszélgetést követően kerül meghatározásra.

A jelentkezési lapok beküldhetők elektronikusan a bolgariskola@gmail.com e-mail címre, vagy benyújthatók személyesen a Bolgár Országos Önkormányzat Hivatalánál.

A BOLGÁR KÉTNYELVŰ NEMZETISÉGI ÓVODA SZERETETTEL VÁRJA LEENDŐ ÓVODÁSAIT!

Április 10-én és 11-én reggel 9 órától 10 óra 30 percig kitárjuk kapuinkat az érdeklő szülők, gyerekek előtt. Betekinthetnek óvodai életünkbe, láthatnak bolgár és magyar nyelvű foglalkozásokat, megismerkedhetnek óvodánk dolgozóival, a csoportszobákkal, a sok érdekes játékkal, hangulatos óvodaudvarunkkal. **Címünk:** 1062 Budapest, Bajza utca 44. II. emelet

ПРИЗИВ 1% FELHÍVÁS

Дарете 1% от данъка си на българските организации и на Българската православна църква в Унгария

Танцов състав » Янтра «
Данъчен номер: 18704950-1-42

Фонгация Про скола булгарика
Данъчен номер: 18066184-1-42
Дарявайки 1% от доходите си на Фондацията, вие дарявате вашите деца, инвестирате в нашето бъдеще.

Българска православна църква в Унгария Технически номер: 0372

Ajánlja adója 1%-át a magyarországi bolgár civil szervezeteknek és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyháznak

Jantra Néptánc Egyesület
Adószám: 18704950-1-42

Pro Schola Bulgarica Alapítvány
Adószám: 18066184-1-42
Bevételeinek egy százalékával saját gyermekeit és közös jövőnket támogathatja az alapítványon keresztül.

Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház Technikai szám: 0372

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ** (1062 Будапеща, ул. Байза 44.)

РЕДАКЦИЯ
Виолет Доци (*главен редактор*),
Кирил Над, Йорган Тютюнкoв

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Канцеларията на министър-председателя, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправле-ния в I., VI., VIII., XV., XIII., XVI. район на Будапеща, Уйпеш, Терезварош и във Фелшожолца, Печ, Сегед, Халастелек, Дунахарасту, Дунакесу, Мишколцу, Дебрецен и Сигетсентмиклош.

A **BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT** (1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG
Dóczi Violetta (*főszerkesztő*), Nagy Kiril, Jordan Tütünkov

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik a Miniszterelnökség, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XIII., XV., XVI. kerületi, az Újpesti, a Terézvárosi, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Miskolci, a Debreceni, és a Sziget-szentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098
NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS
FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт на българите в Унгария
Bolgár Kutatóintézet
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Унгаро-Българска Стопанска Камара
Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara
1092 Бр., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589
www.hbcc.eu

Ресторант Царевец
Carevec Étterem
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (20) 417-8576

Хотел Рила · **Hotel Rila**
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 32-32-991

Дружество на българите в Унгария
Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Бр., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560
<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление

Bolgár Országos Önkormányzat
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление

Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Български културен институт
Bolgár Kulturális Intézet
1061 Budapest, Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Бр., Andrásy út 115.
tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Активен наблюдател
Bolgár Nemzetiségi Szószóló
1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19 · tel: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква
C8. св. Кирил и Методи
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. · tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Атанасий
Atanaszj archimandrita
tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за роден език
Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Българска двуетична малцинствена детска градина
Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен и информационен център
Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

АПРИЛ 2019

25.04 | 11.00 (четвъртък)
Възпоменателна конференция
"Бумката при Варна"

място

Заседателна зала на горната
камара на парламента
За повече информация: **+36 1 216 4210**

2019 ÁPRILIS

04.25 | 11.00 (csütörtök)
„Várnai csata” **emlékkonferencia**

HELYSZÍN

Az országház felsőházi
ülésterme
Bővebb információ: **+36 1 216 4210**

БОГОСЛУЖЕНИЯ ПРЕЗ СТРАСТНАТА И СВЕТАТА СЕДМИЦА 2019 ГОДИНА

Лазарова събота (20 април)

09:15 ч. Утрения
10:00 ч. Златоустова Света
литургия

Неделя Ваѝа – Цветница (21 април)

09:00 ч. Утрения
10:00 ч. Златоустова Света
Литургия и освещаване
на върбата
18:00 ч. Последование на жениха

Велики четвъртък (25 април) Тайната вечеря

09:00 ч. Вечерня с Василиева
Света литургия
18:00 ч. Последование на 12-те
Евангелия

Велики петък (26 април) Честните страдания господни

09:00 ч. Царски часове
10:30 ч. Вечерня с изнасяне
на плащаницата
18:00 ч. Последование на Опело
Христово и Литийно
шествие със Светата
плащаница

Велика събота (27 април)

Чесното погребение и слизането в ада на
Христос

09:00 ч. Вечерня с Василиева
Света литургия
23:15 ч. Пасхална полунощница

Неделя Пасха – Възкресение Христово (28 април)

00:00 ч. Последование на
Възкресение Христово
10:00 ч. Второ Възкресение и
Пасхален Богосвет

Светли понеделник (29 април)

09:00 ч. Утрения
10:00 ч. Златоустова Света
Литургия

Изчерпателна и пълна информация за
богослуженията през месец април може
да намерите на **www.bolgarok.hu** в
рубриката актуални новини.